

Mesures preventives per al sector de comerç en relació a l'alerta per COVID 19 (SARS-CoV-2)



GOVERN
ILLES
BALEARS

ibassal
Institut balear de seguretat i salut laboral

Introducció

Davant la necessitat de frenar la propagació del COVID-19 (SARS-*CoV-2), i mentre duri l'estat d'alarma, les recomanacions recollides en aquest document van destinades a les empreses i als treballadors que realitzen activitats de en el sector de comerç.

El COVID-19 (SARS-*CoV-2) és un virus nou, desconegut anteriorment en la patologia humana, que pertany a la família Coronaviridae (Coronavirus).

Segons la informació que es disposa, es transmet de persona a persona per via respiratòria, a través de les gotes respiratòries de més de 5 micres, quan la persona infectada presenta simptomatologia, febre, tos, sensació de manca d'aire, o bé a través del contacte amb secrecions de la persona infectada.

Respecte de la constant evolució de la situació en relació al COVID-19 (SARS-*CoV-2), es recomana visitar la pàgina del Ministeri de Sanitat, actualitzada permanentment:

<https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludpublica/ccayes/alertasactual/ncov-china/documentos.htm>

També és convenient revisar les informacions previstes en la pàgina web de la Conselleria de Salut i Consum de la Comunitat Autònoma:

<http://www.goib.es/govern/organigrama/area.do?coduo=11&lang=ca>

Atès que el contacte amb el virus pot afectar entorns sanitaris i no sanitaris, les empreses hauran de seguir les recomanacions que emeti el servei de prevenció de riscos laborals, seguint les pautes i recomanacions formulades per les autoritats sanitàries pel que recomanem consultar les actualitzacions del document Procediment per als serveis de prevenció de riscos laborals enfront de l'exposició al SARS-*CoV-2(COVID-19) 08.04.2020 editat pel Ministeri.

Qüestionari previ d'incorporació al lloc de treball

Amb caràcter previ a la represa de l'activitat empresarial, les empreses facilitaran a les treballadores i treballadors el "Qüestionari previ a la incorporació per a treballadors" (el qual s'adjunta a l'Annex del present document), havent de ser remès per l'empresa, garantint la confidencialitat, a la mútua col·laboradora de la Seguretat Social, o bé, al servei de prevenció de riscos Laborals.

L'objectiu de la descrita mesura és garantir, complertes les mesures de confinament decretades per l'Estat, la seguretat de les pròpies persones treballadores, de les seves companyes i companys, així com de la ciutadania en general.

En tot cas, una vegada valorats les dades que figurin en cadascun dels qüestionaris, el servei de prevenció o la mútua procedirà segons protocol d'actuació davant casos possibles, confirmats o probables, publicat pel Ministeri de Sanitat.

Mesures preventives sanitàries a adoptar per l'empresa

1. Protocols d'actuació i mesures generals

S'elaborarà un protocol general amb les mesures a aplicar en relació a la prevenció del COVID-19. Les mesures s'establiran de manera individualitzada per a cada secció de l'establiment, principalment, perquè hi ha moltes mesures, com les del manteniment de les distàncies de seguretat, que depenen de les característiques dels espais de treball, de la planificació de tasques que tinguin en aquest moment i dels mitjans amb què compta l'establiment. Per a això comptaran amb l'assessorament dels serveis de prevenció. Es realitzarà la corresponent coordinació d'empreses per a garantir la protecció de tots els treballadors, tenint en compte tant els riscos del personal propi com de les contractes presents en el centre de treball.

Amb la finalitat de complir amb la distància de seguretat, es minimitzarà la concurrència de la clientela en el centre i s'organitzarà l'accés dels treballadors a les zones comunes, menjadors, sales de reunió, magatzem, de manera escalonada per a evitar aglomeracions. S'elaborarà i aplicarà un protocol d'actuació en cas de detecció de possibles persones infectades o de persones que hagin estat en contacte amb les primeres.

Es disposarà d'un registre diari en el qual s'anotarà nom, DNI, telèfon de contacte, data d'entrada i sortida i la signatura del personal que hi ha en l'establiment a cada moment, inclòs el control de les visites o persones que accedeixin puntualment: proveïdors, comercials, etc. Aquesta informació és molt important no sols perquè no entrin les persones no autoritzades, sinó també perquè si hi hagués un contagi o similar, hauríem de poder proporcionar de manera immediata la informació a les autoritats sanitàries. En el protocol s'haurà d'especificar com s'organitza el registre i la persona o persones responsables d'aquest.

2. Informació i formació

S'instal·laran panells informatius en magatzems i zones comunes amb les recomanacions bàsiques de prevenció del contagi enfront del coronavirus. Es col·locarà informació amb el procediment de rentada de mans en les condicions dels treballadors/es.

S'informarà, diàriament, als treballadors recordant les mesures preventives a adoptar en la realització de les tasques.

Es facilitarà informació i formació al personal en matèria d'higiene i sobre l'ús del material de protecció com, per exemple, guants i màscares, perquè es realitzi de manera segura.

3. Mesures de neteja i desinfecció

Es garantirà que els establiments tinguin operatiu el lavabo amb aigua corrent, sabó i paper assecant per a la rentada de mans, així com solució hidroalcohòlica per a la seva desinfecció. Disposaran de contenidors per a les deixalles en les condicions del personal i estaran també disponibles com a reforç, en determinades zones de l'establiment per a ús del personal i visitants.

Es revisarà, diàriament, el funcionament de dispensadors de sabó, gel desinfectant, paper d'un sol ús, etc., procedint a reparar o substituir aquells equips que presentin avaries. Es recomana disposar d'un registre d'aquestes accions.

També es vigilarà el funcionament i la neteja de sanitaris i aixetes de condícies.

En llocs de treball on no sigui possible procedir a la rentada freqüent de mans per a l'acompliment de la tasca, es disposarà de gel o solució hidroalcohòlica bastament per al seu torn i lloc de treball per a mantenir la higiene adequada.

En cada lloc de treball s'ha de dotar i facilitar el poder alternar la rentada de mans amb l'ús de gel o solucions alcohòliques amb la finalitat de mantenir una correcta higiene.

Les tasques de neteja suposen una exposició directa a la font del risc, per la qual cosa serà realitzada per personal qualificat i format prèviament, identificat amb nom i cognoms i dotat dels equips de protecció individual, EPIs, indicats pel seu servei de prevenció. En tot moment es facilitaran productes desinfectants de superfícies adequats i eficaces, segons les seves respectives fitxes de seguretat.

Realitzaran la neteja i desinfecció de condícies i altres zones comunes amb la freqüència establerta i al final de la jornada segons es detalla en els protocols establerts. Es tindrà especial atenció a superfícies, poms de les portes, mobles, lavabos, sòls, telèfons, datafonos, taulells, pantalles de protecció, etc. Per a aquesta acció pot utilitzar-se lleixiu d'ús domèstic diluïda en aigua, extremant les mesures de protecció a agents químics. Aquests virus s'inactiven després de pocs minuts de contacte amb desinfectants comuns com la dissolució recentment preparada de lleixiu (concentració de clor 1 g/L, preparat amb dilució 1.50 d'un lleixiu de concentració 40-50 g/L).

Es recomana que, al llarg de la jornada, preferent al migdia, es tanqui l'establiment per a fer les tasques de neteja establertes.

Es realitzarà la rentada i desinfecció diària dels uniformes. Les peces tèxtils han de rentar-se de manera mecànica en cicles de rentada a 60/90 °C.

Al personal de repartiment, sigui propi o subcontractat, se'ls facilitarà gel o solució alcohòlica substitutiva de la rentada de mans, per a procedir de manera immediata a la higiene necessària entre cada lliurament.

En el cas de devolució de productes, s'ha de realitzar la seva desinfecció o mantenir-los en quarantena abans de posar-los a la venda si és possible. Procedir a la seva recollida amb guants d'un sol ús.

Se suspendrà el fitxatge amb empremta dactilar substituint-lo per qualsevol altre sistema. Es procurarà airejar els locals de treball.

4. Equips de protecció individual (EPIs)

Es lliuraran guants per a la realització de les tasques de treball, especialment el cobrament d'imports i es col·locaran dispensadors amb gel hidro-alcohòlics. Es recomana per a les tasques de neteja fer ús de guants de vinil/acrilonitrilo i en cas d'usar guants de làtex, es recomana que sigui sobre un guant de cotó.

Es vigilarà el compliment de les mesures de seguretat de distanciament i en el cas de no complir-se es disposarà de màscara de protecció.

A més, es realitzarà higiene de mans abans de col·locar-se l'equip de protecció individual i després de la seva retirada.

S'evitarà que el personal que manipula diners o altres mitjans de pagament despatxi simultàniament aliments.

El treballador ha d'utilitzar la protecció respiratòria proporcionada per l'empresa (màscara quan no es pugui garantir la distància de seguretat i/o una altra protecció respiratòria durant la jornada laboral).

5. Distància de seguretat

Es mantindrà la separació entre treballadors mínim de 2 metres tant en la realització de reunions i tasques de treball com amb els clients que acudeixen a l'establiment. Per a això, es pot marcar una línia de seguretat en el sòl i/o col·locar cartellera informativa tant en la zona de caixa com en la venda directa al consumidor de manera que s'asseguri la distància entre els clients, el producte i el personal del local.

Amb l'objectiu de garantir la possibilitat de mantenir la distància de seguretat i evitar aglomeracions de persones hauran de modificar-se, si fos necessari, la disposició dels llocs de treball, l'organització de la circulació de persones, la distribució d'espais: mobiliari, prestatgeries, passadissos, línia de caixes, etc., l'organització dels torns, i la resta de condicions de treball presents en el centre. Cada centre de treball té punts crítics referent a això, per la qual cosa convé identificar-los i establir les pautes de control.

El treballador ha d'utilitzar la protecció respiratòria proporcionada per l'empresa (màscara quan no es pugui garantir la distància de seguretat i/o una altra protecció respiratòria durant la jornada laboral).

Es recomana l'ús de mampares o elements físics que assegurin la protecció de venedor/client. És convenient instal·lar en les caixes de cobrament mampares de plàstic o similar, rígid o semirrígid, de fàcil neteja i desinfecció de manera que una vegada instal·lada quedi protegida la zona de treball.

S'establiran mitjans efectius de vigilància de les tasques per al compliment de les mesures de prevenció establertes, especialment el manteniment de la distància de seguretat.

6.Cas de sospita de contagi

En el cas d'identificar una sospita de contagi en un/una treballador/a del centre, per presentar tos, febre o sensació de falta d'aire, entre altres símptomes, es posarà una màscara quirúrgica, protecció de dins a fora, es procedirà al seu aïllament, avisarà a l'empresa i aquesta al Servei de Prevenció, el qual informará de les acció a realitzar segons el protocol vigent establert per l'autoritat sanitària. No es reiniciarà l'activitat fins que s'hagin adoptat les mesures de neteja, desinfecció, etc., segons el protocol establert.

L'equip de primers auxilis contindrà un termòmetre a la disposició dels treballadors. L'empresa ha de garantir la seva desinfecció després de cada ús.

7. Persones treballadores especialmet sensibles

Si alguna persona treballadora es troba en algun dels grups de risc de comorbiditat per Covid-19, segons les indicacions del Ministeri de Sanitat, bé per embaràs, patologies cròniques prèvies o edat, correspon al servei de prevenció proposar les mesures preventives necessàries per a minimitzar al màxim el risc d'exposició i protegir a les persones treballadores, en la seva qualitat d'especialment sensible i podent determinar si escau la no aptitud temporal per al treball i la recomanació del seu aïllament preventiu.

Mesures preventives sanitàries en els desplaçaments

L'empresa reduirà al màxim els viatges de treball. Coordinarà el desplaçament del personal als seus centres de treball de manera que es garanteixi la seva protecció i els recordarà que és recomanable realitzar els desplaçaments de manera individual.

En el transport privat complementari es preveu la possibilitat que viatgin dues persones en la cabina del vehicle de transport de mercaderies quan sigui necessari, segons el tipus de transport que s'hagi de realitzar i sempre que es compleixin totes les mesures i les instruccions de protecció indicades pel Ministeri de Sanitat.

En el transport públic, privat complementari i particular de persones en vehicles de fins a nou places, inclòs el conductor, tot això en el marc dels supòsits de desplaçaments autoritzats, en els quals hagin de viatjar més d'una persona en el vehicle, s'ha de respectar que vagin, com a màxim, una persona per cada filera de seients i que es conservi la major distància possible entre els ocupants.

L'empresa ha d'assegurar-se que el treballador ha respost al qüestionari previ d'incorporació i ha estat lliurat al servei de prevenció o mútua corresponent.

Mesures preventives sanitàries a adoptar per els/les treballadors/es

1. Si conviu o ha conviscut amb una persona que ha contret la infecció per coronavirus, si desenvolupa símptomes respiratoris propis d'aquesta malaltia (tos o sensació de falta d'aire) o si té febre ha de telefonar al seu responsable directe i comunicar-li-ho.

El treballador o treballadora ha de prendre's la temperatura abans d'acudir al seu lloc de treball i si té febre i/o símptomes propis d'aquesta malaltia (tos o sensació de falta d'aire) haurà de romandre en el seu domicili, comunicar-ho al seu responsable directe de l'empresa, cridar al 061 i seguir les instruccions pertinents.

2. En el treball ha de complir les recomanacions preventives instaurades en l'empresa.
3. Ha de mantenir la distància de seguretat de dos metres amb la resta de treballadors o treballadores de l'obra durant la realització de les tasques, en sales de reunions, vestuaris i lavabos.
4. Ha de rentar-se les mans amb freqüència en les zones habilitades per a aquesta finalitat.
5. Renti's les mans després d'esternudar, tossir o tocar-se el nas, després del contacte amb algú que esternuda o tus, després d'usar el bany o tocar superfícies brutes i abans de menjar.
6. Realitzi la desinfecció de les mans sovint amb solució hidroalcohòlica.
7. No es toqui la cara, especialment ulls, boca, nas. Tampoc si porta els guants posats.
8. Extremiti les condicions de neteja de ganivets i demés utensilis, sobre tot si els han d'utilitzar varies persones.
9. Eviti compartir objectes: bolígrafs, grapadora, tisoires, etc.
10. Després de l'intercanvi d'objectes amb la clientela i personal de l'establiment comercial, com per exemple tergetes, bitllets o monedes, realitzi la desinfecció de les mans..
11. Segueixi les instruccions d'ús i col·locació dels EPIs que se li entreguin..
12. No comparteixi els equips de protecció individual: guants, ulleres, màscara, etc, amb altres treballadors/es.